

Herferð móti hverki

Í komandi viku og kanska longur út í henda mánaðin fara skólarnir í Havn og á Argjum at skipa fyrri tiltökum í undirvísingini, sum hava felagsheitið „Herferð móti hverki“.

Tað er Tórshavnar Býráð, sum hevur heitt á skólarnar um at taka hetta stigið. Skólarnir hava fyrreika seg á ymiskan hátt, m.a. hava verið hildin skeið fyrri lærarunum. Eitt vikuskifti seinast í oktober var eitt skeið, sum danski sálarfrøðingurin Ole Varming stóð fyrri.

Ole Varming hevur skrivað tvær greinar, sum hava samband við evnini, sum viðgjord vóru á skeiðnum – onnur av teimum viðger beinleiðis tey uppskotini, sum børn og lærarar høvdu gjørt, og sum læraramir lögdu fram á skeiðinum.

Greinirnar verða prentaðar í føroyskum bløðum hesa vikuna, onnur í Dimmalætting og hin í Sosialinum.

Kikarin verður sett á hverk millum ung

Frá fyriteikingini av tiltøkunum. F.v., Torben Johannesen frá Landsskúlaafyrisingini, Bogi Godfred, sjónvarpið, Benny Samuelsen, Dimmalætting og Tórfinn Smith, Sosialurin

Hvordan skabes gode forhold for børn og unge, så de ikke begår vold og hærværk?

Af psykolog, fil. dr. Ole Varming

I forbindelse med et kursus for lærere i Tórshavn kommune i slutningen af oktober 1994 blev de deltagende lærere anmodet om at indsamle et materiale blandt deres elever, et materiale, der kunne danne grundlag for overvejelser over, hvorledes overskriftens spørgsmål kunne besvares.

Baggrunden for denne erfaringsindsamling var, at voksne ofte 'glemmer' at spørge om børns og unges mening, når det drejer sig om væsentlige forhold vedrørende dem selv. Vi har under opvæksten lært dem tilpasningsocialisering, dvs. at de har lært 'spille-reglerne' i samfundet uden at erkende, at 'spillet' kan diskuteres og forandres. De har tilpasset sig og tilpasset sig voksenverdens værdier, holdninger og normer, fordi de har lært at stole på opdragernes vurderinger og at mistro deres

egne. Når man til stadighed barndommen igennem – i vuggestue, børnehave og skole – har været udsat for voksnes kontrol, overvågning og beslutninger, op-giver man efterhånden at tro på, at man selv kan bidrage med nødvendige forslag og ændringer – også selv om det drejer sig om en selv. Når man så – uden at have prøvet det før – bliver bedt om at ytre sig, er det ikke unaturligt, at det kan knibe med at få gode ideer til ændringer, hvilket bl.a. fremgår af et af de følgende afsnit nedenunder.

Dette var baggrunden for, at de deltagende lærere blev bedt om at lade deres elever besvare nogle spørgsmål, der alle drejede sig om, hvorledes de befinder sig i skolen. Der var i alt ti spørgsmål, som alle skulle tage stilling til, hvorledes skolen blev oplevet. F. eks.: „Føler jeg, at jeg hører til, eller 'fungerer'

jeg bare som et nummer i rækken?“ – „Er det meste af det, der foregår i løbet af skoledagen interessant snarere end ligegyldigt eller kedeligt?“ – „Hvad ville jeg lave om på, hvis det var mig, der bestemte?“.

HVORDAN TRIVES ELEVERNE I SKOLEN?

En sammenfatning af besvarelsenerne fra et stort antal elever, især på de ældste klassetrin, gav grundlag for den følgende sammenfatning: De fleste elever føler sig accepteret og forstået af de voksne. De synes, de er velkomne i skolen, og at de hører til i skolen, mens nogle enkelte føler sig overset og udskældte. De fleste føler sig også respekteret af lærerne, men der er dog en ret stor andel, der oplever, at de bliver behandlet nedladende. En del oplever, at skoledagen er interessant, men de fleste oplever

skoledagens indhold som kedeligt og ligegyldigt. Samtidig synes dog det store flertal, at skolearbejdet er meningsfuldt, og at skoleaktiviteterne er engagerende, men der er et ønske om, at der skulle være flere praktiske emner; nogle få elever synes dog, at det meste af skolens indhold er fuldstændig ubrugeligt. Mange er glade for at komme hjem, men mange andre synes, at tilhørsforholdene til skolen er meget stærke, især fordi elevernes gode kammeratskab 'bærer' skoledagen. Det store flertal er faktisk glade for at være på skolen – for nogles vedkommende med begrundelsen: At der ikke er noget at komme hjem til. Mange erklærer, at de gerne ville opholde sig i længere tid på skolen, hvis der var fritidsaktiviteter, sport eller lektiehjælp.

En del mener, at børnene og uromagerne får

for megen opmærksomhed på grund af deres dårlige opførsel, og at de generte elever bl.a. af denne grund har svært ved at komme til orde.

Stort set må det konkluderes, at de unge trives, men samtidig må det konstateres, at de har et ekstremt højt aktivitetsniveau, som tilsyneladende ikke bliver tilgodeset i skolen. Desuden er der grund til at bemærke, at en vis procentdel af eleverne trives dårligt angiveligt på grund af forældres skilsmisse, manglende voksenkontakt og mobning i skolen.

FORSLAG TIL ÆNDRINGER

Eleverne blev også bedt om at komme med forslag til ændringer. En oversigt i stikord gives i det følgende: Færre lektier, mere leg, mere ferie, rarere og yngre lærere, skolen skal have en kiosk, skolen skal være

som den er, alle skal have det godt i skolen, længere frikvarterer, rygelokale og rygetilladelse, flere valgmuligheder, fx projekter og emneuger, længere tid på skolen til lektielæsning, større muligheder for tilvalg, flere elevaktiviteter på skolen, fx fodboldhold, svømmehold, skolefester o.lign., fyre de dårlige lærere.

HVAD ER HÆRVÆRK?

En lærer havde bedt elever i 3.-6. klasse besvare en række spørgsmål om hærværk. Bl.a. blev de bedt om at karakterisere, hvad der efter deres mening kunne betegnes som hærværk. Svarene var: Knuse ruder, kaste med sten, ølkasse med knuste flasker, ændre priser i supermarked.

De blev også spurgt om, hvad årsagen er til hærværk. Svar: Gruppepres.

De sidste spørgsmål lød: